

Inhoud

Voorwoord	9
Gebruikte afkortingen	10
Overzicht van gebruikte grammaticale termen	11

Deel 1 Zinsbouw

A. De enkelvoudige zin	19
1. De zin	19
2. De bevestigende zin	19
3. De ontkennende zin	22
4. De vragende zin	25
B. De samengestelde zin	27
1. Verbindingswoorden	27
2. Bijzinnen	27

Deel 2 Het werkwoord

A. Het zelfstandig werkwoord	33
1. Vormen	33
a. Regelmatige vormen van het zelfstandig werkwoord	33
b. Onregelmatige vormen van het zelfstandig werkwoord	35
c. De -ing-vorm	35
d. Het hele werkwoord (de onbepaalde wijs)	40
e. Het voltooid deelwoord	42
2. Tijden	43
a. De onvoltooid tegenwoordige tijd	43
b. De duurvorm van de onvoltooid tegenwoordige tijd	47
c. De onvoltooid verleden tijd	52
d. De duurvorm van de onvoltooid verleden tijd	55
e. De voltooid tegenwoordige tijd	58
f. De duurvorm van de voltooid tegenwoordige tijd	61
g. De voltooid verleden tijd	64
h. De duurvorm van de voltooid verleden tijd	66

i.	De onvoltooid tegenwoordige toekomstige tijd	68
j.	De duurvorm van de onvoltooid tegenwoordige toekomstige tijd	71
k.	<i>Going to</i>	74
l.	De onvoltooid verleden toekomstige tijd	76
m.	De duurvorm van de onvoltooid verleden toekomstige tijd	79
n.	De voltooid tegenwoordige toekomstige tijd	81
o.	De duurvorm van de voltooid tegenwoordige toekomstige tijd	83
p.	De voltooid verleden toekomstige tijd	85
q.	De duurvorm van de voltooid verleden toekomstige tijd	87
3.	De lijdende vorm	88
B.	Het hulpwerkwoord	97
1.	De hulpwerkwoorden besproken	97
a.	<i>To be</i>	97
b.	<i>Can, could, to be able</i>	100
c.	<i>To do</i>	105
d.	<i>To have</i>	109
e.	<i>May/might</i>	113
f.	<i>To be allowed</i>	117
g.	<i>Must</i>	120
h.	<i>Have (got) to</i>	122
i.	<i>Need</i>	128
j.	<i>Shall/will, should/would</i>	131
k.	<i>Should/ought to</i>	133
l.	<i>Used to</i>	136
2.	Overzicht	139

Deel 3 Woordsoorten

1.	Het zelfstandig naamwoord	149
A.	Het meervoud	149
B.	De bezitsvorm	154
2.	Het bijvoeglijk naamwoord	157
3.	Het bijwoord	163
4.	Het lidwoord	166
5.	Het persoonlijk voornaamwoord	171
6.	Het wederkerend voornaamwoord	175
7.	Het aanwijzend voornaamwoord	178
8.	Het bezittelijk voornaamwoord	180
9.	Het vragend voornaamwoord	183

10.	Het betrekkelijk voornaamwoord	186
11.	Het onbepaald voornaamwoord	191
12.	Het telwoord	197
13.	Het voorzetsel	200

Deel 4 Diversen

1.	Brieven	205
2.	Onregelmatige werkwoorden	208
3.	Uitspraak	213
4.	Leestekens, afbreken van woorden en afkortingen	220
5.	Gewichten, maten, geld, dagen, maanden	228
	Register	232

Voorwoord

Het is leuk om de Engelse taal te kunnen gebruiken. Niet minder leuk is het om dat zo correct mogelijk te doen. Bovendien is dat dikwijls nodig om verwarring te voorkomen.

Deze Engelse grammatica kan daarbij van nut zijn.

In helder en eenvoudig taalgebruik worden de belangrijkste grammaticale verschijnselen behandeld.

Schema's zorgen voor het overzicht en rijtjes voor de nodige zekerheid. Uitzonderingen krijgen de gewenste aandacht. Per onderdeel wordt zoveel mogelijk informatie gegeven zonder gebruik te maken van verwijzingen. Dat heeft weliswaar als gevolg dat er – met name in de hoofdstukken over het werkwoord – wel eens herhalingen zijn als men verscheidene onderdelen naast elkaar legt. Maar het vergroot het overzicht per onderdeel, de bruikbaarheid en het bedieningsgemak doordat de gewenste informatie niet verspreid is over verschillende delen van het boek.

Deze grammatica kan gebruikt worden als naslagwerk. Dat geldt met name voor gebruikers die ooit (iets van) Engels hebben geleerd, maar ervaren dat dit inmiddels enigszins is weggezakt. Te denken valt aan gebruik in vrije tijd – bijvoorbeeld op vakantie – en voor zakelijke doeleinden.

Daarnaast kan deze grammatica een welkome ondersteuning zijn als men les krijgt in Engels. Terwijl steeds andere cursusboeken aangeschaft moeten worden, kunnen de gebruikers deze grammatica bewaren. De noodzakelijke basis voor hun kennis blijft zodoende steeds beschikbaar.

Dat geldt voor leerlingen die Engels volgen bij het avo-vwo, het beroeps-, het volwassenen- en het schriftelijk onderwijs, maar ook voor studenten Engels bij de leraren-, en universitaire opleidingen die behoefte hebben aan een boek om 'op terug te vallen'.

J.G. Zonnenberg

Gebruikte afkortingen

bijv.	bijvoorbeeld
d.w.z.	dat wil zeggen
e.d.	en dergelijke
Eng.	Engels
enz.	enzovoort
ev	enkelvoud
mv	meervoud
NB	Nota Bene (= Let op)
Ned.	Nederlands
nl.	namelijk
o.t.t.	onvoltooid tegenwoordige tijd
o.t.t.t.	onvoltooid tegenwoordige toekomstige tijd
o.v.t.	onvoltooid verleden tijd
o.v.t.t.	onvoltooid verleden toekomstige tijd
t.w.	te weten
verl. tijd	verleden tijd
volt. dw.	voltooid deelwoord
v.t.t.	voltooid tegenwoordige tijd
v.t.t.t.	voltooid tegenwoordige toekomstige tijd
v.v.t.	voltooid verleden tijd
v.v.t.t.	voltooid verleden toekomstige tijd
w.w.	werkwoord
zgn.	zogenaamd(e)

Overzicht van gebruikte grammaticale termen

aanwijzend voornaamwoord (*demonstrative pronoun*)

Aanwijzende voornaamwoorden zijn: *this, that, these* en *those*.

antecedent (*antecedent*)

Het woord of de woordgroep waarnaar een betrekkelijk voornaamwoord (terug)verwijst.

bedrijvende vorm (*active voice*)

De vorm van het werkwoord in een zin met een onderwerp, werkwoord en lijdend voorwerp. Het onderwerp verricht de handeling.

bepaling (*adjunct*)

Zinsdeel anders dan het onderwerp, gezegde of voorwerp. Bijvoorbeeld: bepaling van plaats, bepaling van tijd, enz.

bepaling, bijvoeglijke (*attributive adjunct*)

Een bijvoeglijke bepaling hoort bij een zelfstandig naamwoord en kan de vorm van een (naam)woord of een zin hebben.

bepaling, bijwoordelijke (*adverbial adjunct*)

Een bijwoordelijke bepaling is een zinsdeel dat iets zegt van de handeling die door het gezegde wordt uitgedrukt.

betrekkelijk voornaamwoord (*relative pronoun*)

Betrekkelijke voornaamwoorden wijzen terug naar een voorafgaand zinsdeel. Betrekkelijke voornaamwoorden zijn: *who, whose, whom, which, that* en *what*.

bezitsvorm zie naamval

bezittelijk voornaamwoord (*possessive pronoun*)

Bezittelijke voornaamwoorden hebben twee vormen:

1. de bijvoeglijk gebruikte vorm: *my, your, his, her, its, our, your* en *their*; 2. de zelfstandig gebruikte vorm: *mine, yours, his, hers, ours* en *theirs*.

bijvoeglijk naamwoord (*adjective*)

Een bijvoeglijk naamwoord geeft een eigenschap aan van een zelfstandig naamwoord.

bijwoord (*adverb*)

Een bijwoord zegt iets van een werkwoord, een bijvoeglijk naamwoord of een ander bijwoord.

bijzin (*clause*)

Een zin die een deel is van een complete zin. Bijvoorbeeld een bijvoeglijke bijzin, een bijwoordelijke bijzin, enz.

buiging (vervoeging) (*conjugation*)

Werkwoorden kunnen in zinsverband verschillende vormen aannemen. Deze vormverandering gebeurt onder invloed van de persoon van het onderwerp (1e, 2e, 3e), het getal van het onderwerp (enkelvoud of meervoud) en de tijd (tegenwoordige, verleden of toekomstige). Op grond van deze vormveranderingen bij werkwoorden wordt onderscheid gemaakt tussen regelmatige werkwoorden en onregelmatige werkwoorden. Bij regelmatige werkwoorden verandert de stam niet bij de vorming van de onvoltooid verleden tijd en het voltooid deelwoord. Onregelmatige werkwoorden kenmerken zich door klankveranderingen in de stam van het werkwoord bij de onvoltooid verleden tijd en het voltooid deelwoord.

deelwoord (*participle*)

Het deelwoord is een vorm van het werkwoord. Het Engelse werkwoord heeft twee deelwoorden: 1. het tegenwoordig deelwoord (*present participle*) en 2. het voltooid deelwoord (*past participle*).

directe rede (*direct speech*)

Wanneer iemands woorden letterlijk worden weergegeven, noemt men dat directe rede. Zie ook indirecte rede.

enkelvoud (*singular*) zie getalenkelvoudige zin (*simple sentence*)

Een enkelvoudige zin is een zin die maar één persoonsvorm heeft.

genitief (*genitive*) zie naamvalgetal (*number*)

Er zijn twee taalkundige getallen: 1. enkelvoud (*singular*) en 2. meervoud (*plural*). Het enkelvoud is bij zelfstandige naamwoorden de vorm die aangeeft dat er maar van één zelfstandigheid sprake is. Het meervoud is de vorm van zelfstandige naamwoorden die aangeeft dat er van meer dan één zelfstandigheid sprake is.

gezegde (*predicate*)

Het zinsdeel dat iets zegt van het onderwerp. Het is of-

wel een werkwoord (sgroep): werkwoordelijk gezegde, ofwel een koppelwerkwoord+naamwoord: naamwoordelijk gezegde.

hele werkwoord zie onbepaalde wijs

hoofdzin (*main clause*)

Een hoofdzin is geen deel van een andere zin.

hulpwerkwoord (*auxiliary*)

Hulpwerkwoorden helpen het gezegde de juiste vorm te geven wanneer een tijdsaspect, een vormaspect of een verhouding tussen de zinsinhoud en de werkelijkheid wordt uitgedrukt.

indirecte rede (*indirect speech*)

Wanneer iemands woorden door de spreker of schrijver op zijn manier worden weergegeven, noemt men dat indirecte rede. Zie ook directe rede.

koppelwerkwoord (*copula*)

Een koppelwerkwoord heeft niet voldoende betekenis om het gezegde van een zin te zijn. Een koppelwerkwoord vormt altijd het gezegde van een zin samen met een naamwoordelijk deel (zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord).

lidwoord (*article*)

Er zijn twee soorten lidwoorden: 1. het onbepaalde lidwoord: *a(n)*, en 2. het bepaalde lidwoord: *the*.

lijdend voorwerp (*direct object*) zie voorwerp

lijdende vorm (*passive voice*)

De vorm van het werkwoord die wordt gebruikt om aan te duiden dat het onderwerp de handeling ondergaat.

meervoud (*plural*) zie getal

meewerkend voorwerp (*indirect object*) zie voorwerp

naamval (*case*)

In het Engels bestaat van het zelfstandig naamwoord nog slechts de tweede naamval (*genitive*), die meestal een bezitsvorm is.

onbepaald voornaamwoord (*indefinite pronoun*)

Onbepaalde voornaamwoorden zijn: *all, any, both, each, either, every, neither, no, none, one, other* en *some*.

onbepaalde wijs (hele werkwoord) (*infinitive*)

Onvervoegde en onverbogen vorm van het werkwoord.
onderwerp (*subject*)

Het zinsdeel waarvan de persoon en het getal van de
persoonsvorm afhangen.

onregelmatig werkwoord (*irregular verb*) zie buiging

overtreffende trap (*superlative form*) zie trappen van ver-
gelijking

persoonsvorm (*finite form*)

De vervoegde vorm van het werkwoord.

rangtelwoord (*ordinal*) zie telwoord

regelmatig werkwoord (*regular verb*) zie buiging

samengestelde zin (*compound sentence*)

Een samengestelde zin is een zin met meer dan één
persoonsvorm.

stam (*stem*)

De vorm van het werkwoord in de onvoltooid tegen-
woordige tijd.

stellende trap (*positive form*) zie trappen van vergelijking

tegenwoordig deelwoord (*present participle*) zie deelwoord
telwoord (*numeral*)

Telwoorden geven een aantal aan of een plaats in een
volgorde. Telwoorden worden daarom in twee groepen
verdeeld: 1. hoofdtelwoorden en 2. rangtelwoorden.

tijden (*tenses*)

De tijden van het werkwoord zijn:

1. onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.) (*present tense*)

2. voltooid tegenwoordige tijd (v.t.t.) (*present perfect
tense*)

3. onvoltooid verleden tijd (o.v.t.) (*past tense*)

4. voltooid verleden tijd (v.v.t.) (*past perfect tense*)

5. onvoltooid tegenwoordig toekomstige tijd (o.t.t.t.)
(*future tense*)

6. voltooid tegenwoordig toekomstige tijd (v.t.t.t.) (*fu-
ture perfect tense*)

7. onvoltooid verleden toekomstige tijd (o.v.t.t.) (*futu-
re past tense*)

8. voltooid verleden toekomstige tijd (v.v.t.t.) (*future
past perfect tense*)

trappen van vergelijking (*comparative forms*)

De trappen van vergelijking zijn: de stellende trap, de

'gewone' vorm van een bijvoeglijk naamwoord of bijwoord, de vergrotende trap, de vorm van een bijvoeglijk naamwoord of bijwoord die aangeeft dat een bepaalde kwaliteit in hogere mate aanwezig is dan bij een andere zelfstandigheid, en de overtreffende trap, de vorm van een bijvoeglijk naamwoord of bijwoord die aangeeft dat een bepaalde kwaliteit in de hoogste mate aanwezig is bij de zelfstandigheid vergeleken met alle andere zelfstandigheden in een bepaalde kring.

vergotende trap (*comparative form*) zie trappen van vergelijking

vervoeging zie buiging

voegwoord (*conjunction*)

Een verbindingswoord dat hoofdzinnen met elkaar verbindt of bijzinnen met een hoofdzin verbindt.

voltooid deelwoord (*past participle*) zie deelwoord

voorwerp (*object*)

Er zijn drie soorten voorwerpen: 1. lijdend voorwerp (*direct object*), de persoon of zaak die de handeling ondergaat of er door wordt voortgebracht en onderwerp wordt wanneer de zin in de lijdende vorm wordt gezet; 2. meewerkend voorwerp (*indirect object*), de persoon of zaak die aan de handeling meewerkt; 3. voorzetselvoorwerp (*prepositional object*), begint altijd met een voorzetsel dat vast verbonden is met het gezegde.

voorzetsel (*preposition*)

Voorzetsels komen nooit op zichzelf voor als zinsdeel. Ze staan vóór een zelfstandig naamwoord en vormen daarmee een zinsdeel. Na een voorzetsel krijgt het persoonlijk voornaamwoord de voorwerpsvorm.

vragend voornaamwoord (*interrogative pronoun*)

Vragende voornaamwoorden vragen naar de naam van een persoon of zaak of naar nadere inlichtingen daarover. Vragende voornaamwoorden zijn: *who*, *whose*, *whom*, *which* en *what*.

wederkerend voornaamwoord (*reflexive pronoun*)

De wederkerende voornaamwoorden zijn: *myself*, *yourself*, *himself*, *herself*, *itself*, *ourselves*, *yourselves*, *themselves*.

werkwoord (*verb*)

Werkwoorden onderscheiden zich van andere woordsoorten doordat ze vervoegd kunnen worden (zie bui-

ging). Er zijn zelfstandige werkwoorden, koppelwerkwoorden en hulpwerkwoorden.

Hele werkwoord: zie onbepaalde wijs.

woordsoort (*part of speech*)

Er zijn verschillende woordsoorten. Tot welke woordsoort een woord behoort, hangt af van de grammaticale functie of de betekenis. Er zijn tien woordsoorten: 1. zelfstandige naamwoorden, 2. lidwoorden, 3. bijvoeglijke naamwoorden, 4. telwoorden, 5. voornaamwoorden, 6. werkwoorden, 7. bijwoorden, 8. voorzetsels, 9. voegwoorden, 10. tussenwerpsels.

zelfstandig naamwoord (*noun*)

Zelfstandige naamwoorden zijn woorden waar altijd een lidwoord voor gezet kan worden. De meeste zelfstandige naamwoorden kunnen van getal veranderen. Zelfstandige naamwoorden zijn namen van mensen, dieren, dingen, planten en begrippen.

A. De enkelvoudige zin

1. De zin

§1 Communicatie, zowel mondeling als schriftelijk, vindt plaats door middel van zinnen. Een *zin* is een groep van woorden (soms één woord) op een bepaalde wijze gerangschikt met een duidelijke betekenis. Aan het begin staat een hoofdletter, aan het eind een punt, een vraag- of uitroepeteken. Aangezien de rangschikking van woorden en woordgroepen van taal tot taal verschilt, moeten we, om goed te kunnen communiceren, ons eerst de woordschikking van de vreemde taal eigen maken.

Enkele verschillen tussen Engels en Nederlands worden duidelijk in de volgende voorbeelden:

What a noise you made!
Perhaps he will buy it
I don't want you to smoke

Wat maakte je een lawaai!
Misschien zal hij het kopen
Ik wil niet dat je rookt

We onderscheiden vijf *zinstypen*: 1. de bevestigende zin, 2. de ontkennende zin, 3. de vragende zin, 4. de gebiedende zin en 5. de uitroep. Van ieder volgt een voorbeeld:

(1) I love you
(2) She doesn't want it
(3) Are you leaving now?
(4) Listen!
(5) What a mess!

Ik houd van jou
Zij wil het niet
Ga je nu weg?
Luister!
Wat een bende!

Bij type 1, 2 en 3 kunnen we het onderscheid maken tussen twee soorten zinnen: de enkelvoudige zin (een zin met één onderwerp, één gezegde en één lijdend voorwerp) en de samengestelde zin.

2. De bevestigende zin

§2 In bevestigende zinnen is de woordschikking: ONDERWERP – GEZEGDE – LIJDEND VOORWERP.

<i>onderwerp</i>	<i>gezegde</i>	<i>lijdend voorwerp</i>
He Hij	repaired repareerde	my bike mijn fiets
I Ik	bought kocht	the book het boek
She Zij	played speelde	the violin viool

In bovenstaande voorbeelden is de woordschikking in het Engels gelijk aan die in het Nederlands. Dit is niet het geval als er naast een plaatsbepaling ook een tijdsbepaling in de zin staat:

<i>onderwerp</i>	<i>gezegde</i>	<i>lijdend voorwerp</i>	<i>plaatsbep.</i>	<i>tijdsbep.</i>
Ray	met	him	<i>in Paris</i>	/ LAST YEAR

In het Nederlands staan de plaats- en tijdsbepaling precies andersom:

Ray ontmoette hem VORIG JAAR / *in Paris*

De tijdsbepaling mag in het Engels echter ook aan het hoofd van de zin geplaatst worden:

Last year / Ray / met / him / in Paris

Als er een combinatie is van een plaats- en tijdsbepaling, volg dan altijd de PT-regel: *first Place, then Time*, 'eerst plaats, dan tijd'.

- §3 De zin met lijdend voorwerp plus meewerkend voorwerp
Als een zin behalve een lijdend voorwerp ook een meewerkend voorwerp heeft, is de volgorde:

1 ONDERWERP – GEZEGDE – MEEWERKEND VOORWERP – LIJDEND VOORWERP:

He sent me his favourite book	Hij stuurde me zijn lievelingsboek
I'll show her my CD collection	Ik zal haar mijn verzameling cd's laten zien